



**מדינת ישראל**  
**ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים**

ערר 2001-22  
ערר 2002-22

לפני כבוד חברי הוועדה:  
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר  
צבי פרלמוטר, רו"ח - חבר

העוררת: **אחים אלקובי-שרות הסעה בע"מ, ח.פ. 510915358**  
באמצעות עו"ד דורון ברזילי

**נ ג ד**

המשיבה: **רשות המסים**  
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות  
רחוב בן גוריון 38 רמת גן  
מייל: [corona.ararim@taxes.gov.il](mailto:corona.ararim@taxes.gov.il)

**החלטה**

**רקע וטענות הצדדים**

1. העוררת היא חברה העוסקת במתן שירותי מנוף והובלה של חומרים מסוכנים. העוררת הגישה בקשות למענקי הוצאות קבועות בתקופות זכאות שונות בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **החוק**).
2. הבקשות שהגישה העוררת לתקופות הזכאות מאי-יוני 2020 וספטמבר-אוקטובר 2020 התקבלו באופן חלקי בלבד. במענה להשגה שהגישה העוררת, קבעה המשיבה כי אין קשר סיבתי בין הירידה בהכנסות לבין נגיף הקורונה, וזאת בשל כמה אינדיקציות: (א) העובדה שהירידה החלה כבר בחודשים ינואר-פברואר 2020; (ב) לפני הקורונה, בסוף 2019 העוררת מכרה חלק מכלי העבודה שלה, בסך של 700,000 ש"ח (שנכלל במחזור שדווח בנובמבר 2019) ולא קנתה חדשים במקומה; (ג) לפני הקורונה, חלה ירידה דראסטית בהעסקת עובדים – מ-14 עובדים שהועסקו בשנת 2019 ל-0 עובדים בחודש פברואר 2020, והחברה סגרה את תיק הניכויים; (ד) הכנסות נמוכות גם בתקופות שבהן לא היו סגרים.
3. בכתב הערר ובהודעה משלימה שהועברה לבקשת הוועדה, הסבירה העוררת כי בתקופה שקדמה להתפרצות מגפת הקורונה, מר דוד אלקובי בעל המניות היחיד של החברה, שהיה אז מנהל העוררת ובעל ניסיון רב שנים בפעילותה, סבל מעליות ומורדות במצבו הרפואי. לטענת העוררת, כבר בשנת 2016 משהחלה ההידרדרות במצבו הרפואי העביר 10% ממניות החברה לכל אחד משני ילדיו. העוררת הסבירה כי הירידה בהכנסות בחודשים ינואר-פברואר 2020 נבעה ממצבו הרפואי של מר אלקובי באותה העת, כאשר דווקא בחודש מרץ 2020 הייתה כוונה שמר אלקובי יחזור וינהל את החברה ויערוך חפיפה לצורך הכשרה של בנו ובתו חסרי הניסיון, אך מגפת הקורונה הנחיתה מכת מוות על החברה. יצוין כי ביום



## מדינת ישראל

### ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- 26.12.2020 נפטר מר אלקובי – לטענת העוררת בשל מחלת הקורונה בה לקה ביום 18.9.2020, עם הגיעו למשרד לראשונה.
4. המשיבה ציינה בכתב התשובה כי אין ראיות לכך שהמצב הבריאותי של מר אלקובי היה מאפשר התאוששות של החברה במרץ 2020, והדגישה כי ההידרדרות הרפואית החלה כבר בשנת 2016 ולא ברור מדוע לא נערכה חפיפה עם הילדים קודם לכן.
5. בדיון שהתקיים באמצעים טכנולוגיים ביום 11.7.2022, נשאלה העוררת לגבי מצב החברה עובר להתפשטות המגפה. העוררת לא חלקה על הנתונים בדבר ירידה בהיקפי העובדים, על מכירת הציוד ועל סגירת תיק הניכויים, שאירעו עוד קודם להתפשטות המגפה; העוררת אף הודתה כי הפעילות בחברה פחתה (עמ' 2 לפרוטוקול הדיון, שורה 21). עם זאת העוררת ציינה כי החברה לא נסגרה והמשיכה את החוזים הקיימים מול משרד הביטחון, וביקשה להדגיש כי הרישיונות לעבודה מול משרד הביטחון ניתנו לחברה ולה בלבד, והם עודם מופעלים על ידה (תוך מעורבות של בניו של מר אלקובי, שלא משכו משכורת וניסו לקדם את מצב החברה – אף שהם נטולי ניסיון).
6. כמו כן, נשאלה העוררת בדיון באשר לפערים שנמצאו בדיווחיה למע"מ בין שנים 2018 ו-2019 לבין שנת 2020 ואילך – עד שנת 2019 היא פעלה עם שיעור ערך מוסף שנע בין 66% ל-71%, ואילו משנת 2020 ואילך הערך המוסף שלה היה שלילי, וכלל דיווחי תשומות העולים בהרבה על ההכנסות. העוררת לא סיפקה מענה ברור לשאלות הוועדה בדבר טיב השינוי ומהות הפעילות העסקית שהובילה אליו. תחת זאת, שבה העוררת על טענותיה.
7. בנוסף, הדגישה העוררת את טענתה כי מר דוד אלקובי נפטר כתוצאה ממגפת הקורונה, ועל רקע זה לא ניתן לטעון שהפגיעה בחברה אינה נובעת מהנגיף.

### דיון והכרעה

8. לאחר ששמענו את טענות הצדדים ועיינו בכתבי טענותיהם, באנו לכלל מסקנה כי דין העררים להידחות.
9. כידוע, החוק מורה על מתן מענקים לעסקים שנפגעו בגין ההתפשטות של נגיף הקורונה. ככלל, החלטת הממשלה והחוק נועדו לסייע לעסקים שנפגעו כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה. סיוע זה הוא חלק משורת מהלכים שנועדו לשמר ככל הניתן על שרידותו של המגזר העסקי, תחת המגבלות שנקבעו, ובתוך כך לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בצמיחה ובמשק בכללותו. עם זאת, בחוק נקבע כי המענק יינתן רק אם "ירידת מחזור העסקאות בתקופת המענק נגרמה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף covid-19" (סעיף 8(3) לחוק).



## מדינת ישראל

### ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

10. בפסיקות ועדת הערר צוין בעבר כי בהוראות החוק גלומה מעין הנחת מוצא עובדתית שקיים קשר בין ההשפעה הכלכלית של נגיף הקורונה לבין ירידת המחזורים של העוסק, אך במקום שרשות המסים מצביעה על ממצאים עובדיים מהימנים המעמידים בספק את קיומו של קשר סיבתי, יידרש העוסק להרים את נטל ההוכחה ולהבהיר את הקשר בין ירידת המחזורים ובין התפשטות נגיף הקורונה (ראו עמ"נ 21-06-27710 ב. ג. ביטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 3.1.2022, פסקה 53 לפסק הדין; וראו לדוגמה ערר 22-1533 ערן מבל ארכיטקטורה בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 2.8.2022).

11. בתיקים נוספים שנדונו בוועדת הערר נקבע כי נסיבות מסוימות מנתקות את הקשר הסיבתי, ולמצער מעבירות את נטל הוכחת הקשר הסיבתי אל כתפי העורר. בין היתר נקבע כי העורר נדרש להוכיח את הסיבה לירידת המחזורים כאשר חלה ירידה בהיקף ההכנסות שלו עוד לפני משבר הקורונה (ראו למשל ערר 21-1101 זידאן מוחמד נ' רשות המסים (ניתן ביום 5.5.2021), ערר 21-1133 מאסטר בן בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 19.5.2021), ערר 21-1088 ש. שג רפאלו (ניהול מותג) נ' רשות המסים (ניתן ביום 3.6.2021), ערר 21-1887 וולו מזיה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 11.11.2021)), כאשר חלה ירידה בהיקף הפרויקטים שלו (ערר 21-1059 א.ש.ת עבודות קבלנות בניה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 12.8.2021)), כאשר חל שינוי באופי הפעילות של העסק ללא קשר למשבר הקורונה (ערר 21-1130 חיאדרה חאלד נ' רשות המסים (ניתן ביום 5.7.2021), ערר 21-1256 א.ס.ף פיתוח - עבודות קבלניות וצמ"ה בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 10.10.2021)), ועוד.

12. בענייננו, אין מחלוקת על כך שחל שינוי משמעותי בעסק לפני פרוץ מגפת הקורונה וללא קשר אליה – לטענת העוררת, מצבו הרפואי של מר אלקובי הוביל לירידה בהכנסות החברה, עוד קודם להתפשטות נגיף הקורונה. המשיבה הציגה מידע בדבר מכירת ציוד והפסקת העסקה של עובדים, לרבות סגירת תיק הניכויים (שבו מדווחים ניכויי המס החודשיים של עובדי החברה) – מידע מהימן המעיד על הפסקת הפעילות דה פקטו, עוד קודם למגפת הקורונה. המידע בדבר הצעדים שננקטו על ידי העוררת להפסקת פעילותה – לא הופרך על ידי העוררת. נתנו דעתנו לכך שגם ההכנסות בסוף 2019, כוללות את ההכנסה ההונית, ממכירת הציוד, שגם היא אינה שנויה במחלוקת, כך ששכום ההכנסות של שנת 2019, בנטרול ההכנסות ההוניות בסוף השנה, הינו על הצד הנמוך. לפיכך, נטל ההוכחה לעניין הקשר הסיבתי מוטל על העוררת.

13. לאחר שהעוררת עומתה בדיון עם כל האינדיקציות התומכות בעמדת המשיבה, כל שהיא ביקשה העוררת לטעון הוא כי פעילותה נמשכה גם בשנת 2020, ורק מגפת הקורונה היא זו שהביאה למכת מוות עבורה. בכל הכבוד הראוי, טענות אלו אינן מבוססות בכהוא זה, ואף אינן מתיישבות עם ההיגיון הבריא. בהינתן כל הממצאים – סגירת תיק הניכויים והפסקת העסקת העובדים, ומכירת הציוד – המסקנה המתבקשת היא דווקא הפוכה: ירידת



## מדינת ישראל

### ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

המחוזרים בחברה נבעה מהחלטה מודעת של מר אלקובי להפסיק את מירב פעילותה. סביר להניח שמר אלקובי היה מודע למצבו הרפואי, ובהיעדר המשך לעסק שלו – החליט לסגור אותו, או למצער לצמצם את הפעילות באופן ניכר.

14. העוררת טענה בכתב הערר כי דווקא בחודש מרץ 2020 הייתה אמורה להיות התאוששות בחברה, שכן אלמלא הקורונה ניתן היה לקיים חפיפה עם בניו של מר אלקובי (שכבר בשנת 2016 מונו לדירקטורים בחברה) – ואולם העוררת לא הציגה כל ראיה לטענה זו. אילו הייתה העוררת חוזרת לעבודה, או אפילו רק נערכת לכך, ניתן היה לצפות לכך שתהייה ראיות מוחשיות – כגון פתיחה מחדש של תיק הניכויים או השקעה מחודשת בצידוד. עיון בדיווחי המע"מ של העוררת מלמד כי היא לא רכשה צידוד חדש בשנת 2020 ואילך. כיוון שאין מחלוקת על המצב שבו הייתה מצויה החברה לפני הקורונה, הטענה כאילו החברה הייתה אמורה להתאושש בחודש מרץ 2020 – מצריכה תשתית ראייתית משמעותית מלווה באסמכתאות בהתאם. טענה זו נטענה בעלמא, והיא לכל היותר בגדר סברה לא מבוססת.

15. נציין עוד כי לא ראינו במסמכים שהוגשו, בסיס לטענה שמר אלקובי נפטר כתוצאה ממחלת הקורונה. מבלי לפרט אודות מצבו הרפואי לאורך השנים, די אם נציין שמסמך סיכום האשפוז, עולה כי מותו אירע עקב זיהום אחר; מחלת הקורונה, שבה לקה חודשיים קודם לכן, לא צוינה במסגרת תיאור מחלתו, ואף לא במסגרת מחלות הרקע מהם הוא סבל עם אישפוזו, אלא במסגרת הערה טכנית בשולי הגיליון.

16. נוכח כל האמור לעיל, החלטנו לדחות את העררים שבנדון. נעיר כי טענותיה של העוררת לא היו מבוססות כלל, ושקלנו זאת במסגרת ההחלטה על פסיקת ההוצאות. בשים לב למצבה הכלכלי הרעוע ולאירוע הטראגי שחוו בעליה של העוררת אגב תקופת הקורונה – החלטנו שהעוררת תישא בהוצאות המשיבה הוצאות בסכום מופחת של 1,000 ש"ח.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ח אלול תשפ"ב, 14/09/2022, בהעדר הצדדים.

2002-22, 2001-22

צבי פרלמוטר, רו"ח  
נציג ציבור

ערן עסיס, עו"ד  
יו"ר הועדה